

V.

Konflikt v manželstve - stret dvoch odlišných snáh - potrieb, ktoré sa vzájomne vylučujú alebo nemôžu byť naraz uspokojené - naplnené. Teda nejde len o opačný názor na niečo, ale o stret rôznych potrieb medzi mužom a ženou, ktoré sa nedajú zosúladiť.

Tento stret môže mať rôznu podobu: slovo, gesto, mimika, hundranie, hádanie sa, a pod., pričom nejde o hľadanie riešenia, ale o útok na toho druhého, aby sme dostali zo seba hnev a agresiu.

Aké jestvujú konflikty v manželstve a aké sú ich príčiny?

Konflikty v manželstve: medzi manželmi, medzi manželmi a svokrovcami resp. rodičmi, medzi rodičmi a deťmi.

Boh stvoril človeka ako muža a ženu - teda urobil ich rozdielnymi, aby sa vzájomne dopĺňovali a nie menili jeden druhého podľa seba. Muž si má zachovať svoju mužskosť a žena ženskosť.

Aké sú rozdiely medzi mužom a ženou?

Rozdiely jestvujú v rovine prijímania dojmov, myslenia, citov i vôle. Žena myslí srdcom - intuitívne, subjektívnejšie a praktickejšie ako muž. U ženy cit preniká celú psychiku. U muža je akoby časťou psychiky. Žena prežíva svoju hodnotu (hodnotu seba) v estetickej rovine (Som pekná? Páčim sa?). Muž zase vidí svoju hodnotu v slušnosti a pohotovosti. Muž chce byť niekým (hrdinom). Žena chce byť niekým pre niekoho.

Vzájomné dopĺňanie sa v manželstve spočíva v službe uzdravovania, očisťovania a obetovania sa pre druhého s láskou a v láske. Toto ste si sľúbili pred Bohom.

Príčiny konfliktov alebo oblasti života, v ktorých vznikajú konflikty (nebudeme hovoriť o alkoholizme, manželskej nevere a chorobnej žiarlivosti, lebo uvedené problémy sú veľmi zložité a vyžadujú si väčší priestor):

A. Konflikty medzi mužom a ženou

1/ Výrazné nedostatky osobnosti a charakterových vlastností

„Ty si egoista, lenivý, myslíš len na seba ...“

Nedostatky sa môžu prejavovať nielen v egoizme, ale aj vo výbušnosti, neporiadnosti, lenivosti, kultúrnosti, hygiene, sexuálnom spolužití, hystéria, a pod.

Riešenie: Pracovať na sebe, teda zmeniť zmýšľanie z „aby mne bolo dobré“ na „aby bolo dobré môjmu partnerovi so mnou“. Nemeňte svojho partnera na svoju podobu, ale pomôžte mu v práci na sebe. Nesnažte sa ho dostať „pod papuču“, lebo táto snaha vzbudzuje odpor a niekedy aj chuť robiť to isté.

2/ Neschopnosť akceptovať odlišnosť partnera

„Mal by si už byť konečne iný... Kedy sa už konečne budeš správať ako chlap...“

Riešenie: Uvedomujte si svoju rozdielnosť (medzi mužom a ženou). Riadťe sa podľa zásady: mám meniť a vychovávať predovšetkým seba. Teda svoju pedagogickú horlivosť zamerajte na seba a usilujte sa byť ideálnym partnerom. Poznávať reakcie partnera, zvlášť slabé stránky a vyhýbajte sa slovám, veciam a situáciám, na ktoré je partner citlivý. Neporovnávajte partnera s inými („Pozri sa na suseda...“).

Partner ťa nemôže zraniť. Len dogmatická predstava o ňom ťa môže zraniť, lebo v tebe vyvoláva mnohé očakávania a tie, ak ich partner nenaplní, ťa zraňujú. Usiluj sa vnímať originalitu svojho partnera, ale prijímaj aj jeho slabosti.

Stáva sa, že na svojho partnera pozeráme ako na otca alebo mamu (v podvedomí hľadáme lásku otca alebo mami, lebo nám ju nedali). V takýchto prípadoch vás nezraňuje partner ale otec alebo mama. Prečo? Lebo nie ste ešte uzdravení zo zranení, ktoré vám spôsobili otec či mama. A tak sa stáva, že ste zranení a očakávate pomoc od svojho partnera, ale nedostáva sa vám jej, lebo partner potrebuje viacej pomoci.

3/ Stret nereálneho myslenia s každodennou všednosťou

„Je ťažké prejsť od diskoték k plienkam“

Bolestné sklamanie z muža, zo ženy, z predstáv o tom druhom, z predstáv o živote v manželstve. Počas chodenia - zasnúbenia - to bolo iné. Samé schôdzky a prechádzky, diskotéky, káva, hudba a zrazu treba variť, prať, upratovať, vziať do ruky hrnce, handru, špinavú bielizeň, a pod. A keď príde ja veľmi skoro dieťa, tak obráti celý život naruby. Ak niektorý z manželov je malo psychicky zrelý, môže začať hovoriť „takto som si nepredstavoval život s tebou, sklamal som sa“ ... a začína seriál výčitiek.

Riešenie: Učte sa pozerieť na manželstvo ako na úlohu, povinnosť, obeť, lebo manželstvo to nie sú len príjemné chvíle.

Výzva pre rodičov: nerobte všetko za svoje deti, vyžadujte od nich, aby vám pomáhali v domácnosti a pravidelne.

4/ Rozdelenie povinnosti

„Toto robiť nebudem, to je robota pre ženy ... Nechaj, urobím si to radšej sama, lebo aj tak musím všetko po tebe robiť ešte raz ...“

Celá starosť o rodinu, domácnosť, dom, byt je len na pleciach jedného. Nespokojnosť s prácou toho druhého.

Riešenie: Spravodlivo podeliť prácu. Ale nie spôsobom „toto je moja“ a „toto je zase tvoja práca“. Usilujte sa robiť všetko spolu, tak ako vám vychádza čas. V milujúcom vzťahu toto rozdelenie sa deje spontánne. Ak to takto nejde, treba sa jasne dohodnúť.

Nechajte robiť svojho partnera veci po svojom. Ak nie ste spokojný, s láskou mu to povedzte, ale nenanucujte mu svoj spôsob a nerobte to ešte raz po ňom. Ak mu chcete poradiť ako to má urobiť, tak nie tak, aby ste ho zbavili všetkej zodpovednosti. Nezabúdajte, že každý si prinášame z domu svoje návyky a spôsoby ...

5/ Trávenie voľného času

Každý sám trávi svoj voľný čas. Muž má svojho koníčka a žena je stále sama doma a je to ešte horšie ak je tehotná.

Riešenie: Učte sa zriecť svojich záľub a koníčkov alebo ich obmedzovať, ak sa partner nemôže na nich zúčastňovať. Pokúste sa obľúbiť si to, čo má rád váš partner a ísť s ním alebo mu v tom nebráňte ak to nekoliduje s jeho povinnosťami manžela a otca.

6/ Financie

„Každý si bude gazdovať sám a ja ti budem prispievať určitou čiastkou.“

Márnosť a lakomstvo. Materiálne a finančné záležitosti osobné i spoločné.

Riešenie: Pokladnica má byť spoločná. Každý z manželov do nej vloží všetko, čo zarobil, a spoločne rozhodujú o výdavkoch. V týchto záležitostiach má byť dôvera medzi manželmi. To znamená, že ak zoberiem zo spoločnej pokladnice bez vedomia toho druhého, že mu to, čo najskôr poviem. Ak spoločné hospodárenie nefunguje od prvého dňa manželstva, po niekoľkých rokoch je veľmi ťažké s tým začať.

Učte sa hospodáriť - rozdeliť peniaze na celý mesiac, najprv nutné a potrebné, potom šporenie a nakoniec ostatné výdavky.

B. Konflikty medzi manželmi a svokrovcami

1/ Svokrovci sú nespokojný s nevestou - zaťom

„A tvoja matka zase urobili či povedala ... A tvoja rodina je pre teba dôležitejšia ako ja ...“

Najčastejšie dochádza ku týmto konfliktom ak žijú manželia spolu v domácnosti s niektorými rodičmi. Napríklad nevesta si prinesie z domu svoje spôsoby do kuchyne a svokre sa to nepáči, lebo ona to vždy robila ináč. Zať nemá vzťah k nejakej práci okolo domu a svokrovi sa to nepáči, lebo to neurobí poriadne alebo to vôbec nechce robiť. Potom pred svojimi deťmi hovoria „Ten tvoj muž ... Ta tvoja žena ... Povedz mu (jej) konečne dačo ...“

Toto je konflikt viacej v rovine manželov ako manželov a svokrovcov. Je to konflikt, ktorý vyvolávajú rodičia v synovi či dcére, a to „či byť viacej dcérou - synom alebo manželkou - manželom“. Na druhej strane to vyvoláva žiarlivosť: „Kto je pre teba dôležitejší? Ja či tvoja matka?“

Riešenie: Usilovať sa zachovávať správnu hierarchiu hodnôt: Boh, partner, deti, rodičia. Od chvíle sobáša je manželský partner dôležitejší ako rodičia: „Muž opusti otca i matku a priľne k svojej manželke“ (Gn 2,)

2/ Jeden z manželov si nechce priznať nezdravú závislosť na rodičoch

Muž hovorí: „Jej matka sa nezmierila s tým, že je mojou ženou, stále jej radí, čo má robiť ...“ Žena hovorí: „Môj muž neuznáva moju matku a bráni mi k nej chodiť ...“

Riešenie: Nemôžete žiadať od partnera, aby pretrhol všetky putá s pokrvnou rodinou. Usilujte sa spoločne dohodnutým spôsobom udržiavať tieto vzťahy. Usilujte sa obľúbiť si jeho rodinu, lebo tým získate aj jeho. Ak nedokázate si obľúbiť jeho rodinu, aspoň nehovorte o nich zle, vyhýbajte sa kritike: „čo nechceš, aby robili tebe, nerob inému“ ().

3/ Muž porovnáva manželku s matkou alebo hľadá v nej matku a opačne.

„Moja mama to vie lepšie ...“

Muž hľadá matku v manželke alebo žena v manželovi hľadá otca.

Zvlášť nezrelí ľudia sa nedokážu odtrhnúť od svojich rodičov a uprednostňujú ich pred manželským partnerom. Zvlášť žena nedokáže zniesť to, že jej manžel dáva prednosť svojej matke pred ňou.

Riešenie: Neporovnávajú svojho manželského partnera so svojimi rodičmi. Nezaplňte prázdnotu po svojich rodičoch partnerom, aj keby ste to veľmi chceli. Zranenia musia byť uzdravené, nie naplnené.

C. Konflikty medzi manželmi - rodičmi a deťmi

1/ Výchova detí

„Prečo mu všetko dovoľíš ... Prečo mu nič nepovieš ... Chod' za mamou - otcom ...“

Všetci máme tendenciu vychovávať tak, ako sme boli samy vychovávaní. Ak manželia boli vychovávaný odlišne (jeden prísne, druhý liberálne alebo výchova v rodine bola len na jednom z rodičov) budú konflikty. Budete mať rozdielne názory na to čo dovoliť, čo zakázať a pod.

Riešenie: Nehádajte sa o výchove pred deťmi. Keď jeden z rodičov niečo zakáže alebo potrestá, druhý musí byť solidárny, aj keď sa mu to nepáči. Potom medzi „štyrmi očami“ si to môžete vysvetliť. Neposielajte deti za druhým, ale rozhodnite sami alebo povedzte dieťaťu „porozprávame sa s mamou - otcom a potom ti poviem“. Ale to aj potom urobte.

Ako riešiť konflikt - zásady:

1/ Nezväčšujte konflikt kričaním alebo hádkou.

2/ Neduste to v sebe. Nenechávajte v sebe rásť vnútorný odpor, nepriateľstvo a iné negatívne emócie. Vyjadrite svoj hnev, lebo ak sa hneváte, to znamená, že vám na niečom záleží, že chcete niečo zmeniť. Učte sa prechádzať od hnevu k odpusteniu a riešeniu. Nechod'te spať bez toho, aby ste sa nezmierili a neodpustili si.

3/ Neobviňujte partnera, ale hľadajte príčiny v sebe.

4/ Neutekajte od problémov k alkoholu, agresii, práci, koníčkam a pod..

5/ Nesťažujte sa svojim priateľom, rodičom, lebo uspokojujete svoju potrebu hovoriť o tom inde, a nie so svojim partnerom.

6/ Konflikt riešte s partnerom medzi „štyrmi očami“. Ak to nejde, poprosťte spoločne o pomoc tretiu osobu.

7/ Hovorte spolu o tom, čo vás zraňuje a s čím nesúhlasíte. Je vhodné si to najprv vzájomne povedať bez nejakých reakcií a potom niekoľko dní premýšľať o tom, čo ste počuli, a tak znovu rozprávať. Cieľom vzájomného dialógu ma byť hľadanie pravdy a nie vzájomné urážanie sa; odpustenie a nie presvedčovanie o svojej pravde.

8/ Riešte konkrétny problém a nevytáhujte chyby z minulosti.

9/ Učte sa odpúšťať, ale aj prosiť o odpustenie.

VI.

Manželstvo je povolanie kráčať za Ježišom a k Ježišovi vo dvojici. No niekedy sa kráčať vo dvojici nedá, lebo jeden s partnerom to odmietne. Príčina?

Začína to zvyčajne vtedy, ak manželia zabudnú na to, že obaja majú právo mať svoj vlastný názor a majú právo ho aj vysloviť. Vyslovením svojho názoru vyvolávajú v tom druhom negatívne emócie. Ak láska pre nich spočíva len v pocitoch, tak rýchlo dospejú k názoru: „*Už nič k tebe necítim, preto ťa už nemilujem a preto ťa už nepotrebujem*“. Toto nie je láska, ale sebeckosť.

Dnes ak sa objaví v manželskom vzťahu vážnejší problém (emocionálny, sexuálny), chápeme to ako právo odísť. Nečelíme problémom, ale utekáme pred nimi a hľadáme náhradu (alkohol, koníčky, práca, milenka, a pod.)

Môžeme takéto problémy riešiť rozhodom? Z pohľadu viery je to neakceptovateľné: „*pristúpili farizeji a ... pýtali sa ho, či smie muž prepustiť manželku. On im odpovedal: „Čo vám prikázal Mojžiš?“ Oni vraveli: „Mojžiš dovolil napísať priepustný list a prepustiť.“ Ježiš im povedal: „Pre tvrdosť vášho srdca vám napísal toto prikázanie. Ale Boh ich stvoril od počiatku stvorenia ako muža a ženu. Preto muž opusti svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!“ Doma sa ho učeníci znova na to pýtali. On im povedal: „Každý, kto prepustí svoju manželku a vezme si inú, dopúšťa sa voči nej cudzoložstva. A ak ona prepustí svojho muža a vydá sa za iného, cudzoloží“*“ (Mk 10,2-12).⁴

Aké riešenie nám ponúka Cirkev?

Separáciu - oddelenie od stola a lôžka: manželia zostávajú pred Bohom naďalej manželmi a nesú zodpovednosť jeden za druhého.

Nuláciu - sviatosť manželstva nebola nikdy sviatosťou: obaja môžu znovu prijať sviatosť manželstva.

Ak sa manželia rozídu a začnú žiť s iným partnerom, zvyčajne prestanú chodiť do kostola, lebo nemôžu pristupovať k sviatostiam. V takýchto prípadoch prichádza aj kríza vo viere: Kde je Boh? Prečo toto všetko dopustil? Človek sa môže úplne odvrátiť od Boha.

⁴ U Mt je použité „okrem cudzoložstva“ - gr. pornea - cudzoložstvo, smilstvo

Človek môže urobiť veľa chýb: môže sa oddeliť od partnera a nájsť si nového. Boh ťa nezavrhne, miluje ťa aj naďalej. Ale ty odchádzaš od Božieho plánu s tebou. Boží plán je priviesť vás spolu aj s твоjim manželským partnerom do večnosti. Preto aj po civilnom rozvode a separácii si zodpovedný (á) za svojho manželského partnera. Nie síce po fyzickej či psychickej stránke (lebo nebývate spolu), ale po duchovnej stránke. Teda aj naďalej je tvojou povinnosťou sa za neho modliť, za jeho duchovné zdravie.

Môže prísť okamih v tvojom živote, že sa budeš **chcieť vrátiť k Bohu** (Božia milosť). A vtedy v sebe objavíš túžbu po sviatostiach a začneš bolestne prežívať to, že nemôžeš ich prijímať. Čo robiť vtedy? Pošleš svojho terajšieho partnera preč? A čo deti, ktoré s ním máš? Vrátiš sa k prvému? A keď to už nie je možné, lebo žije v novej rodine? Sú to veľmi ťažké otázky ... Ale nezabúdaj na to, že Boh vstupuje do tvojej novej situácie a posväcuje ťa.

Ako prvé: začni - usiluj sa o to - pozeráť na partnera ako na osobu, cez ktorú ťa chce Boh posväcovať.

Ako druhé: začni chodiť na bohoslužby a duchovným spôsobom pristupovať k sv. prijímaniu.

O čo ide a ako to prakticky robiť?

Kongregácia pre náuku viery 6. 8. 1983 vydala dokument, v ktorom hovorí: „Ak oni (rozvedení) vedení hlbokou túžbou po sviatosti a zjednotení v modlitbe s celou Cirkvou vzývajú Pána a dvíhajú svoje srdcia k nemu, silou DS majú spoločenstvo s Cirkvou aj s Pánom a preto, aj keď navonok oddelení, ale vnútorne skrze túžbu prijímajú ovocie sviatosti.“

Aké ovocie prijímajú? Spojenie s Kristom a navzájom s bratmi a sestrami; obnovujú život milosti prijatý v krste (intenzita); etické účinky; emocionálne zážitky (radosť, pokoj a pod.); prekonávanie individualizmu a posilnenie v láske; očisťovanie od hriechov a ochrana pred budúcimi hriechmi; väčšie pripodobňovanie sa Kristovi a hľadanie Božej vôle.

Ak sa manželia rozídu a zostávajú sami:

1. Žiadaj o dovoľenie pristupovať k sviatostiam.
2. Pros v modlitbe Boha, aby ti prejavil svoju lásku a útechu.
3. Rob pokánie formou lásky za svoje hriechy a hriechy manželského partnera
a) nehovor zlé o svojom manželovi (ke), ani o jeho novej partnerke (ovi) pred nikým

ak zostali s tebou deti alebo sa s nimi stretávaš, nezneužívaj ich proti nemu, nehuckaj ich proti nemu, nehovor zlé o ňom pred nimi, neodkazuj mu cez nich niečo, nehovor zlé o jeho novom partnerovi (ke)

b) nevyčítaj ani chyby ani hriechy svojmu manželskému partnerovi

c) prijímaj ho so súcitom

d) neustále mu pred Ježišom odpúšťaj (modlitba odpúšťania)

4. Túž potom, aby sa tvoj partner vrátil k Bohu, nie k tebe.

5. Buď verný vnuknutiam DS.